

Vdovský a vdovecký důchod

Vdova/vdovec má nárok na vdovský/vdovecký důchod po zemřelé osobě (manželovi/manželce, registrovaném partnerovi/partnerce podle zákona o registrovaném partnerství nebo partnerovi/partnerce podle občanského zákoníku), která pobírala starobní nebo invalidní důchod nebo splnila ke dni smrti podmínku získání potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod stanovené v ustanovení § 29 nebo § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, anebo zemřela následkem pracovního úrazu. Další podmínkou je, že manželství/registrované partnerství/partnerství trvalo ke dni úmrtí.

Řízení o přiznání vdovského/vdoveckého důchodu se zahajuje **na základě podané žádosti. Žádost o vdovský/vdovecký důchod je nutné uplatnit u orgánu sociálního zabezpečení, který důchod zemřelého/zemřelé vyplácel nebo je příslušný k jeho přiznání, pokud důchod nebyl vyplácen.**

Žádost o vdovský/vdovecký důchod lze OSZ MO lze podat **prostřednictvím Podacího portálu MO ČR** přístupného na webové stránce (www.eportal.mo.gov.cz), případně je možné využít formulář žádosti o vdovský/vdovecký důchod, který je k dispozici jak na e-portálu MO, tak v sekci „Žádosti“ na webových stránkách OSZ MO (www.osz.mo.gov.cz) a následně jej řádně vyplněný a podepsaný doručit OSZ MO **prostřednictvím České pošty, datovou schránkou fyzické osoby nebo e-mailem s elektronickým podpisem** (případně bez elektronického podpisu, pokud je podání do 5 dnů potvrzeno nebo doplněno některým z výše uvedených způsobů). Žádost je také možné vyplnit v úředních hodinách přímo na OSZ MO.

K žádosti o vdovský/vdovecký důchod **je nutné doložit:**

- úmrtí list zemřelého,
- rodný list vdovy/vdovce,
- oddací list.

Pokud žadatel pobírá důchod starobní nebo invalidní u jiného orgánu sociálního zabezpečení, bude vdovský/vdovecký důchod OSZ MO přiznán a předán ke sloučení tomuto orgánu sociálního zabezpečení. Rozhodnutí o přiznání vdovského/vdoveckého důchodu a předání jeho výplaty jinému orgánu sociálního zabezpečení je odesíláno oprávněnému a zároveň prostřednictvím datové schránky i orgánu sociálního zabezpečení, který bude sloučení provádět. Obdobně se postupuje, pokud bude příjemci vdovského/vdoveckého důchodu přiznán starobní nebo invalidní důchod.

Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního nebo invalidního důchodu a na výplatu vdovského/vdoveckého důchodu, vyplácí se vyšší důchod v plné výši a nižší důchod ve výši poloviny procentní výměry.

Vdovský/vdovecký důchod náleží po dobu jednoho roku. Po uplynutí této doby má vdova/vdovec nárok na vdovský/vdovecký důchod jestliže:

- a) pečuje o nezaopatřené dítě,
- b) pečuje o dítě, které je závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II., III. nebo IV.,
- c) pečuje o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela/manželky, který s ním žije v domácnosti a je závislý na pomoci jiné osoby ve stupni II., III. nebo IV.,

- d) je invalidní ve třetím stupni,
- e) dosáhla/dosáhl věku o 4 roky nižšího, než činí důchodový věk stanovený podle ustanovení § 32 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů pro muže stejného data narození, nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší.

Nárok na vdovský/vdovecký důchod vznikne znovu, jestliže se splní některá z výše uvedených podmínek do 5 roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský/vdovecký důchod.

Vzhledem ke skutečnosti, že do 31. 12. 2024 platila pro opětovný vznik nároku pouze dvouletá lhůta, platí, že zanikl-li nárok na vdovský důchod před 1. lednem 2025, vznikne nárok na tento důchod znovu od 1. ledna 2025, jestliže se splní uvedené podmínky pro nový vznik nároku na tento důchod **do pěti let od zániku předchozího** nároku na vdovský/vdovecký důchod.

O opětovné přiznání vdovského/vdoveckého důchodu je nutné požádat a přiložit čestné prohlášení, že nebylo uzavřeno nové manželství/partnerství, popř. doložit další doklady prokazující splnění podmínek prokazujících nový vznik nároku na vdovský/vdovecký důchod.

Nárok na vdovský/vdovecký důchod zaniká uzavřením nového manželství.

Vdovský/vdovecký důchod je vyplácen na běžný kalendářní měsíc, tj. od 1. do posledního dne v měsíci. **Výplatní termín** důchodu je **do 11. dne v měsíci**.

Příjemce důchodu je **povinen hlásit** plátcí důchodu (OSZ MO) **do 8 dnů** veškeré skutečnosti, které mají vliv na trvání nároku na důchod, jeho výši a výplatu, zejména změnu adresy, změnu čísla účtu, na které je dávka vyplácena, uzavření nového manželství/partnerství, ukončení péče o nezaopatřené dítě apod.